

■ **Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ** κυβέρνηση δεν έχει αλλάξει τις θέσεις της σε ό,τι αφορά τις πολεμικές αποζημιώσεις προς την Ελλάδα, ούτε πρόκειται να υποχωρήσει από τις θέσεις αυτές. Αυτό είναι το συμπέρασμα από την απάντηση που έδωσε στη **Realnews** ανώτατος πολιτικός παράγοντας της Γερμανίας, όταν ρωτήθηκε για το ζήτημα αυτό, με αφορμή την έκθεση για τις πολεμικές αποζημιώσεις και το καταναγκαστικό δάνειο που σχεδιάζει να καταθέσει στο ελληνικό Κοινοβούλιο η κυβέρνηση. Ο πολύπειρος Γερμανός πολιτικός μάς είπε πως έχει εξηγήσει λεπτομερώς τις γερμανικές θέσεις στους Έλληνες συνομιλητές του και στις δύο επισκέψεις που πραγματοποίησε στην ελληνική πρωτεύουσα, ενώ συμπλήρωσε πως δεν έχει αλλάξει κάτι στη στάση της Γερμανίας, στάση που συνοψίζεται στις απαντήσεις που δίνουν στην Αθήνα -εδώ και πολλά χρόνια- όλες οι γερμανικές κυβερνήσεις. Δηλαδή πως το θέμα νομικά και πολιτικά έχει κλείσει, η Γερμανία όμως εξακολουθεί να αναγνωρίζει τις ηθικές της υποχρεώσεις απέναντι στην Ελλάδα από τα εγκλήματα του εθνικοσοσιαλισμού στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Να σημειωθεί πως το θέμα αυτό συζητήθηκε εκτενώς και κατά την τελευταία επίσκεψη που πραγματοποίησε στην Ελλάδα η καγκελάρια **Αγκελα Μέρκελ**, καθώς και κατά την αντίστοιχη του Προέδρου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας **Φρανκ Βάλτερ Σταινμάγερ**. Πηγές στο Βερολίνο μάς εξήγησαν πως ειδικότερα στην περίπτωση της επίσκεψης Σταινμάγερ (ο οποίος επισκέφθηκε και το στρατόπεδο συγκέντρωσης του Χαϊδαρίου) το συγκεκριμένο ζήτημα συζητήθηκε τόσο στις συνομιλίες με τον πρωθυπουργό **Αλέξη Τσίπρα** όσο και στη συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας **Προκόπη Παυλόπουλο**. Μάλιστα, οι πηγές επισημαίνουν πως οι γερμανικές πολεμικών αποζημιώσεις ήταν ίσως το θέμα για το οποίο αναλώθηκε ο περισσότερος χρόνος στις σχετικές συζητήσεις, θέλοντας με τον τρόπο αυτό να υπογραμμίσουν πως η ελληνική κυβέρνηση γνωρίζει καλά την αρνητική θέση που κρατά το Βερολίνο. Πού, όμως, βασίζονται οι Γερμανοί όταν λένε πως το θέμα έχει κλείσει νομικά και πολιτικά;

Κυρίως στη συμφωνία 2+4, που υπογράφηκε για την ενοποίηση της Γερμανίας το 1990 μεταξύ των δύο Γερμανιών -της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Λαϊκής Δη-

μοκρατίας της Γερμανίας- με τις τέσσερις μεγάλες νικήτριες δυνάμεις του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, δηλαδή τη Βρετανία, τη Γαλλία, τις ΗΠΑ και τη Σοβιετική Ένωση. Στη συμφωνία αυτή ορίζεται πως μετά την ενοποίηση της Γερμανίας λήγουν οριστικά και οι οποιοσδήποτε αξιώσεις για πολεμικές αποζημιώσεις έναντι της ενωμένης Γερμανίας. Η χώρα μας, από την πλευρά της, έχει αποδεχθεί τη συμφωνία αυτή, αλλά -όπως και κάποιες άλλες- δεν είναι ξεκάθαρο το εάν την έχει επικυρώσει.

Αντίθετα, η ίδια αυτή συμφωνία δεν καθιστά σαφές το εάν στις αξιώσεις έναντι της ενωμένης Γερμανίας εκτός των πολεμικών αποζημιώσεων περιλαμβάνεται και το

φυλάσσεται για μελλοντικές απαιτήσεις.

Επομένως, είναι ασαφές το εάν η υποσημείωση αυτή με την υπογραφή του Έλληνα πρέσβη κ. **Υψηλάντη** έχει ή όχι νομική ισχύ. Σε κάθε περίπτωση, στο Βερολίνο δεν θα απέκλειαν και την οδό των διεθνών δικαστηρίων για την επίλυση της διαφοράς, κάτι όμως που θα σήμαινε την επιβάρυνση των διμερών σχέσεων Ελλάδας και Γερμανίας, που είναι στενοί εταίροι σε Ε.Ε., ευρωζώνη και ΝΑΤΟ. Γενικότερα, το Βερολίνο δεν σκοπεύει να υποχωρήσει σε ένα τέτοιο ζήτημα, καθώς στην περίπτωση που υπέκυπτε στις απαιτήσεις της Αθήνας θα άνοιγε αυτόματα ο ασκός του Αιόλου, που θα μπορούσε να οδηγήσει τη Γερμανία σε οικονομική καταστροφή.

Η ναζιστική Γερμανία κατέλαβε δεκάδες χώρες κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που όλες δυνητικά θα είχαν δικαίωμα πολεμικών αποζημιώσεων. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Πολωνίας, όπου και εκεί η δεξιά λαϊκιστική κυβέρνηση της χώρας επανέφερε το θέμα των πολεμικών αποζημιώσεων, απαιτώντας από το Βερολίνο 800 δισ. ευρώ.

Το Βερολίνο υψώνει... τείχος στις διεκδικήσεις

Ανώτατος πολιτικός παράγοντας της Γερμανίας με τον οποίο συνομίλησε η «R» θεωρεί ότι το θέμα έχει κλείσει νομικά και πολιτικά

καταναγκαστικό δάνειο, το οποίο επίσης απαιτεί η Ελλάδα. Επιπρόσθετα, υπάρχει η συμφωνία του 1961, με την οποία και δόθηκαν κάποιου είδους αποζημιώσεις προς τη χώρα μας, στο τότε Βασίλειο της Ελλάδας, με πρωθυπουργό τον **Κωνσταντίνο Καραμανλή**.

Στη συμφωνία του 1961, το Βασίλειο της Ελλάδας αποδέχεται πως λαμβάνει πολεμικές αποζημιώσεις, όμως σε ξεχωριστό σημείο της συμφωνίας ο τότε πρέσβης της Ελλάδας στο Βερολίνο αναφέρει πως η χώρα μας επι-

Η πολωνική κυβέρνηση δεν αποδέχεται τη συμφωνία της δεκαετίας του '50, που είχε γίνει μεταξύ των δύο κρατών για τον τερματισμό απαιτήσεων για πολεμικές αποζημιώσεις, καθώς αναφέρει ότι εκείνη την εποχή η Πολωνία δεν ήταν ανεξάρτητη, αλλά δορυφόρος της Σοβιετικής Ένωσης. Η γερμανική πρωτεύουσα απαντά πως οι συμφωνίες αυτές είναι διεθνείς και έχουν ακόμη ισχύ, αλλά και πως η Πολωνία έλαβε ως αποζημίωση και εδάφη στην Πομερανία, στη Σιλεσία και στην ανατολική Πρωσία. Παρ' όλα αυτά, η κυβέρνηση της Πολωνίας εξακολουθεί να τηρεί αδιαπραγμάτευτη στάση στο θέμα αυτό, γεγονός που έχει επιβαρύνει σημαντικά το κλίμα μεταξύ των δύο κρατών.

Σε ένα γενικότερο πλαίσιο, το θέμα των γερμανικών πολεμικών αποζημιώσεων παραμένει περίπλοκο και φέρνει σε δύσκολη θέση όλες τις μεταπολεμικές κυβερνήσεις της Γερμανίας, οι οποίες επιχειρούν με διάφορες μεθοδεύσεις να το αποφύγουν. Η πρακτική αυτή δεν φαίνεται πως θα αλλάξει σημαντικά στο μέλλον.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ